

**70 GODINA
HRVATSKOGA KNJIŽNIČARSKOG DRUŠTVA**

POČEĆI

Hrvatsko bibliotekarsko društvo osnovano je 1940. godine, no potreba za samostalnim knjižničarskim zvanjem bila je izrečena u Hrvatskoj mnogo prije, još davne 1819. godine u proglasu Slavna domovina Kraljevske akademije zagrebečke. Bilo je to za ono doba napredno gledanje, potpuno u skladu s drugim zemljama koje su zahtijevale da knjižničari znalački rade svoj posao i da se taj poziv profesionalizira.

14. III. 1940.

Godinama je kao datum osnivanja Društva vrijedio 25. studenoga 1948. godine. Međutim, tijekom pripreme za selidbu zgrade Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu iz zgrade na Marulićevu trgu 21 u novu zgradu u Ulici Hrvatske bratske zajednice, pronađena je omoćnica s dokumentima počam od 1940. godine na kojoj je otisnut žig Hrvatskoga bibliotekarskog društva.

Zaključak o osnutku novoga društva stvoren je na sastanku zagrebačkih bibliotekara u prosincu 1939. godine, no osnivačka skupština Društva održana je tek 14. III. 1940. godine. Bile je to prve i posljednje skupštine Društva. Za vrijeme rata Društvo je naskoro prestalo raditi.

Ze članove Hrvatskoga bibliotekarskoga društva nije bilo malo zadovoljstvo, kad su narodne vlasti odobrile 1945. godine djelovanje Društva. Odobrenje je bilo dano uz ~~načelom~~ razumljivu sumu po sebi, da Društvo prilagodi svoje Pravila novoj političkoj i administrativnoj podjeli zemlje.

Postojalo je uvjerenje, da će Hrvatsko bibliotekarsko društvo, mekter nosilo neke obilježje prilika, u kojima je bilo osnovano, moći poslije Oslobođenja razviti korisnu djelatnost na unapređenju bibliotekarstva u Narodnoj Republici Hrvatskoj, ukoliko da će djelom opravdati svoje postojanje. Međutim Društvo nije ni proćedilo, ~~ima~~ nije ispunilo ni osnovni uvjet, da se po slovu pravila prilagodi novim prilikama, ~~Društvo~~ se jednostavno izgubilo samo od sebe. →

Nejzad su i narodne vlasti 1948. godine stavile van snage svoj akt od 1945., kojim je Društvo bilo odobreno djelovanje.

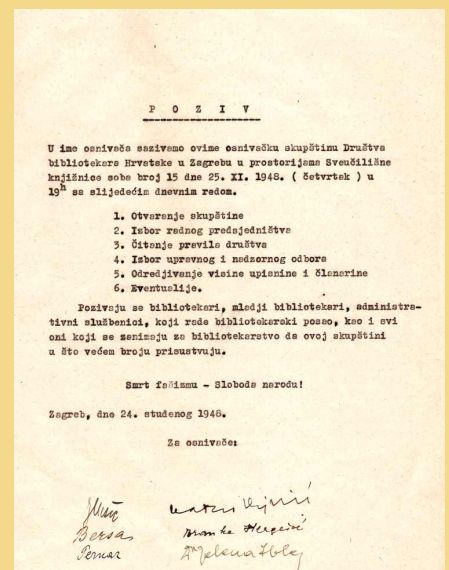

iz referata Matka Rojnica u kojem vlastitom rukom navodi datum osnivanja Hrvatskoga bibliotekarskog društva

Iz ovog dokumenta vidljivo je da je Ministarstvo unutrašnjih poslova NRH stavilo van snage odobrenje za rad Društva. Knjižničari su osnovali novo društvo 25. studenoga 1948., čije su se obljetnice obilježavale do 1988. godine.

Arhiva Hrvatskoga knjižničarskog društva je zapravo kronika knjižničarske struke. Listajući požutjele spise nailazimo na kamene međaše knjižničarstva. Oni su svjedoci početaka rada Društva čije je članstvo doduše bilo malobrojno. Presudno je bilo da su se tada u društvu okupili i udružili svoje znanje ljudi sa već zrelih, oblikovanim pogledima na knjižničarstvo kao struku, znali kako je treba razvijati i tražili u tome nove suradnike diljem Hrvatske. Zahvaljujući njima stvoreni su temelji za kasniji razvoj suvremenih područja knjižničarstva.

Daniela Živković

HKD DANAS

- NACIONALNA UDRUGA HRVATSKIH KNJIŽNIČARA
- 16 REGIONALNIH DRUŠTAVA I KLUB KNJIŽNIČARA
- 1342 ČLANA
- TEMELJNI DOKUMENTI:
 - STATUT
 - ETIČKI KODEKS
 - PRAVILNICI
- FINANCIRANJE:
 - MINISTARSTVO KULTURE RH
 - MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA RH
 - ČLANARINA
 - PRODAJA VLASTITIH PUBLIKACIJA
 - SPONZORI SKUPOVA
- ČLANSTVO: IFLA; PRIDRUŽENO ČLANSTVO: EBLIDA
- UGOVORI O SURADNJI: KNJIŽNIČARSKA DRUŠTVA NIZOZEMSKJE I MAĐARSKJE

SKUPŠTINA

- NAJVIŠE TIJELO UPRAVLJANJA
- PREDSTAVNICI SVIH REDOVNIH ČLANOVA DRUŠTVA (DELEGATI)

IZVRŠNI ODBOR

- PREDSJEDNIK
- 2 POTPREDSJEDNIKA
- PREDSJEDNIK STRUČNOG ODBORA
- STRUČNI TAJNIK
- BLAGAJNIK

GLAVNI ODBOR

- PREDSJEDNIK
- PREDSJEDNICI 16 REGIONALNIH KNJIŽNIČARSKIH DRUŠTAVA
- PREDSJEDNIK STRUČNOG ODBORA
- PREDSJEDNIK KLUBA KNJIŽNIČARA sudjeluju u radu:
 - PREDSJEDNIK NADZORNOG ODBORA
 - PREDSJEDNIK ETIČKOG POVJERENSTVA
 - PREDSJEDNIK KOMISIJE ZA SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA
- STRUČNI TAJNIK
- BLAGAJNIK
- UREDNICI

KOMISIJA ZA SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA

SEKCIJE

KOMISIJE

RADNE GRUPE

STRUČNI ODBOR

- PREDSJEDNIK STRUČNOG ODBORA
- STRUČNI TAJNIK
- PREDSJEDNICI 7 SEKCIJA
- PREDSJEDNICI 27 KOMISIJA
- PREDSJEDNICI 8 RADNIH GRUPA

ETIČKO
POVJERENSTVO

NADZORNI
ODBOR

UREDNIŠTVA:

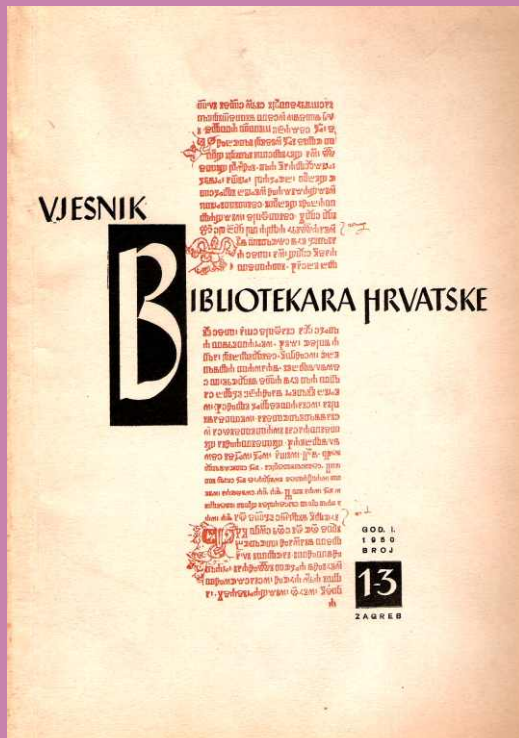
- VJESNIKA BIBLIOTEKARA HRVATSKE
- HKD NOVOSTI
- DRUŠTVENIH IZDANJA
- MREŽNIH STRANICA

VBH

VJESNIK BIBLIOTEKARA HRVATSKE

Vjesnik bibliotekara Hrvatske časopis je koji neprekidno izlazi od 1950., i to u četiri broja godišnje. Od 9. ožujka 2004. izlazi i u mrežnoj inačici. Od samog početka koncepcija časopisa zasnivala se na objavljivanju znanstvenih i stručnih radova iz područja knjižničarstva i informacijskih znanosti, vijesti i izvještaja o radu Hrvatskoga knjižničarskog društva te priloga iz relevantnog područja zakonodavstva.

Bibliotekari su svjesni toga da im nagao razvitak i porast biblioteka nameće veće dužnosti nego nekada i primorava da u svoj posao unose više stručnosti i sustavnosti. Razumljivo je dakle, da su bibliotekari upravili svoja nastojanja među ostalim i na to da se stručno izgrade što potpunije. Na bibliotekarima je da proučavaju složeni sklop pitanja bibliotekarske teorije i prakse imajući u vidu naše biblioteke i njihove zadatke. Radeći tako oni će pomoći napretku naših biblioteka i bibliotekarske struke. U tom cilju Društvo bibliotekara Hrvatske pokreće svoj časopis.

Naša je želja, da Vjesnik bibliotekara Hrvatske bude prije svega ogledalo naših biblioteka i našeg bibliotekarstva i da se u njemu u jednakoj mjeri posveti pažnja naučnim, stručnim i narodnim knjižnicama.

Stigurno je da će biti najpreča zadaća da se u časopisu raspravljaju osnovna pitanja naših biblioteka i bibliotekarske struke, ali će naš časopis i inače posvećivati punu pažnju životu i radu naših biblioteka, iznositi njihove nevolje i uspjehe, pratiti rad naših bibliotekarskih društava i Saveza. Samo tako će biti moguće da nam se stanje našega bibliotekarstva ukaže u cjelini. To dakako ne će biti zapreka da se u časopisu prikazuje i prošlost naših biblioteka. Ma koliko se naše bibliotekarstvo razvijalo i napredovalo, ono će sačuvati i treba da sačuva pozitivna obilježja stečena u prošlosti. Zači u prošlost naših biblioteka znači upoznati dio naše kulturne povijesti.

Nadalje naš časopis treba da donosi i priloge iz povijesti naše knjige, jer je knjiga predmet, s kojim bibliotekar radi i jer je poznavanje knjige u najužoj vezi s drugim pitanjima bibliotekarske teorije i prakse.

Casopis će, makar u manjoj mjeri, pratiti razvitak biblioteka i bibliotekarske struke u drugim zemljama, a isto tako i rad Međunarodne organizacije bibliotekara, kojoj je i naš Savez član. U tom pravcu bit će od koristi ne samo članci, nego i prikazi knjiga, kraći pregledi, a i same bilješke o novim pojavama na području bibliotekarstva stranih zemalja.

Nužno je da se pitanja našega bibliotekarstva objašnjavaju u svijetlu bibliotekarske teorije i u vidu napretka bibliotekarske struke u svijetu. To znači da će u pisanje trebati unositi širinu i kritičnost.

iz Uvodnika 1. broja 1950. godine

Uza sadržajno raznolike brojeve, objavljuju se i tematski brojevi koji pružaju čitatelju aktualan i cjelovit pregled nekog područja, zajamčen kompetencijom gosta-urednika. Teme planiranih brojeva objavljuju se na mrežnoj stranici HKD-a, čime se otvara mogućnost sudjelovanja u njihovoj realizaciji svim zainteresiranim autorima.

Glavni urednici VBH:

Matko Rojnić

Eva Verona

Jelka Mišić

Branko Hanž

Lidija Abramović

Mira Mikačić

Aleksandra Malnar

Dora Sečić

Tinka Katić

Iva Melinščak Zlodi

Jelica Leščić

GLASILA

HKD NOVOSTI

Glasilo HKD Novosti (ISSN 1331-808X) izlazi 3 do 4 puta godišnje od 1994. godine. Od broja 15 (veljača 2001.) na mrežnim stanicama Društva izlazi i njihovo elektroničko izdanje (ISSN 1333-9575), a od broja 39 (travanj 2008.) izlazi isključivo u elektroničkom obliku.

MREŽNE STRANICE - <http://www.hkdruštvo.hr/>

Hrvatsko knjižničarsko društvo od 1998. ima svoje mrežne stranice koje redovito ažurira. Njihova prva adresa (<http://pubwww.srce.hr/hkd>) zamijenjena je novom zbog odluke uredništva da se stranice moderniziraju i preurede. Stare su stranice krajem 2003. godine arhivirane.

Na stranicama se mogu naći informacije o organizaciji Društva i članstvu, dokumenti poput Statuta i Etičkog kodeksa, pregled rada Društva, najave nadolazećih skupova (kao i podaci o prošlima) te ostale obavijesti koje su korisne za knjižničare i druge korisnike stranica, a odnose se na rad HKD-a ili knjižničarstvo.

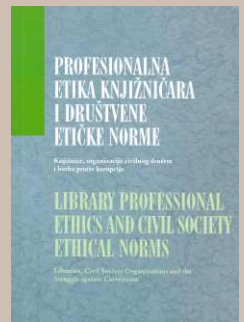
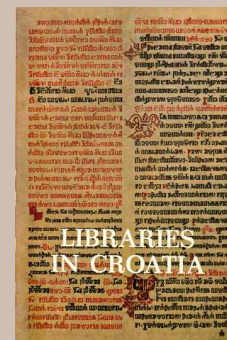
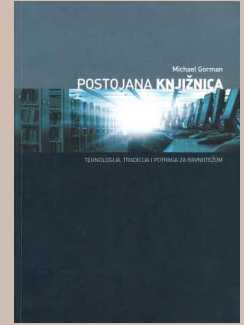
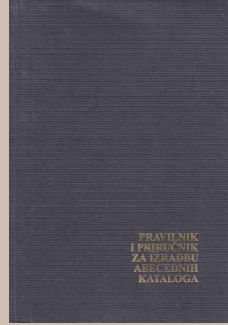
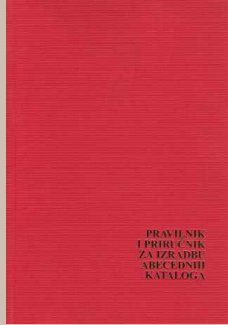

Hrvatsko knjižničarsko društvo izdavalo je i glasilo *Knjiga i čitaoci* (1967-1979) i *Bitten* (1989-1992)

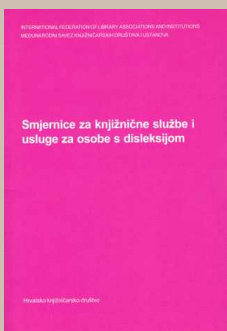

IZDANJA

Izdavanjem se knjiga Hrvatsko knjižničarsko društvo bavi od od 1966. godine sljedeći svoju utvrđenu profesionalnu nakanu koju je iskazalo u programskim opredjeljenjima prigodom vlastitog osnutka i kasnijeg pokretanja *Vjesnika bibliotekara hrvatske*. Prvi objavljeni naslovi svjedoče o najznačajnijim pitanjima kojima su se bibliotekari tada profesionalno bavili, usporedo s najznačajnijim i istovrsnim međunarodnim trendovima. Dvije godine nakon objavljenog prvog naslova *Abecedni katalog u teoriji i praksi* Eve Verone, Društvo usmjerava svoje nakladništvo i pokreće dva temeljna niza: *Izdanja Društva bibliotekara Hrvatske* i *Posebna izdanja Društva bibliotekara Hrvatske*, a 1978. godine i treći niz *Povremena izdanja*. Godine 2007. pokrenut je i niz *Elektronička izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva*. Društvo je povremeno izdavalo i naslove koji su pratili aktualne aktivnosti izvan ovih nizova. Tijekom godina ukupno je objavljeno 114 naslova - cjelokupan kronološki popis dostupan je na mrežnim stranicama Društva: <http://www.hkdruštvo.hr/hr/izdanja/kategorija/drustvena/0/>

CJELOŽIVOTNO OBRAZOVANJE KNJIŽNIČARA

Od samog osnutka Društvo priređuje stručne sastanke i predavanja. Prvi društveni sastanak održan je 1. lipnja 1949. godine u 18,00 sati u Sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu s predavanjem predsjednika Matka Rojčića *O nekim bibliotekarskim problemima*.

Savjetovanje zagrebačkih bibliotekara održano je 19. siječnja 1950. godine na kojemu je dr. Eva Verona govorila o katalogiziranju anonimnih djela i korporativnih spisa. Organizacija i sudjelovanje na predavanjima, savjetovanjima, radionicama i konferencijama postalo je način stalnog stručnog usavršavanja knjižničara iz svih vrsta knjižnica.

U novije vrijeme održano je u organizaciji ili suorganizaciji HKD-a:

- 9 okruglih stolova o slobodnom pristupu informacijama
- 13 seminara *Arhivi, knjižnice i muzeji: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture*
- 7 savjetovanja za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj
- 6 okruglih stolova o knjižničnim uslugama za osobe s posebnim potrebama
- 9 okruglih stolova o pokretnim knjižnicama i 3 festivala hrvatskih bibliobusa
- 2 okrugla stola *Knjižnice i suvremeni management*
- 11 savjetovanja *Dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica*
- 3 stručna skupa namijenjena knjižničarima odjela za djecu i mlade narodnih knjižnica
- projekt *Informacije o Europskoj uniji u narodnim knjižnicama* s brojnim radionicama i završnom konferencijom
- brojna predavanja, radionice i susreti s domaćim i stranim stručnjacima.

Skupove prate zbornici s izlaganjima sudionika.

Svake dvije godine održava se Skupština, koja pored radnog dijela ima i stručni dio na kojemu se raspravljaju brojne teme iz područja knjižničarstva.

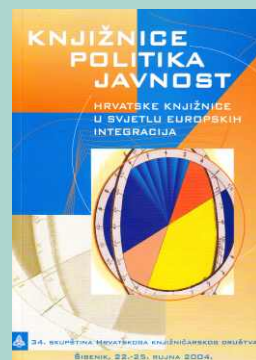
Ukupno je održano 36. skupština Hrvatskoga knjižničarskog društva.

Hrvatsko knjižničarsko društvo jedan je od osnivača

Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara, a njegovi članovi su predavači u Centru.

Ciljevi Centra su:

- razvoj organiziranoga stalnog stručnog usavršavanja u Republici Hrvatskoj
- trajno praćenje potreba za stalnim stručnim usavršavanjem
- razvoj interdisciplinarnog usavršavanja
- potpora informatičkom opismenjavanju knjižničara
- razvoj i izvedba sustavnih i sveobuhvatnih programa stalnog stručnog usavršavanja knjižničara zaposlenih u svim tipovima knjižnica
- usvajanje novih znanja i vještina

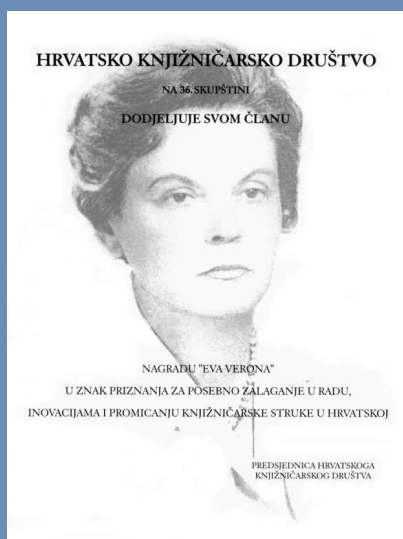

NAGRADE

Kukuljevićeva povelja

Hrvatsko knjižničarsko društvo ustanovilo je nagradu *Kukuljevićeva povelja* kao oblik javnog priznanja knjižničnim djelatnicima, članovima Hrvatskoga knjižničarskog društva, za dugogodišnji rad i značajne rezultate na unapređenju knjižničarske djelatnosti.

Povelja je nazvana imenom zaslužnog hrvatskog bibliofila i bibliografa Ivana Kukuljevića Sakcinskog, a dodjeljuje je Skupština Hrvatskoga knjižničarskog društva na prijedlog Ocjenjivačkog odbora. Prve povelje su dodijeljene daleke 1968., a tradicija dodjele nagrade se očuvala do danas. Ukupno je dodijeljena 81 Kukuljevićeva povelja članovima Hrvatskoga knjižničarskog društva.

Nagrada Eva Verona

Nagrada Eva Verona dodjeljuje se mladim knjižničarima, članovima Hrvatskoga knjižničarskog društva, za posebno zalaganje u radu, inovacije i promicanje knjižničarske struke.

Nagrada je nazvana imenom prof. dr. Eve Verone, istaknute hrvatske knjižničarke i znanstvenice, a dodjeljuje je Skupština Hrvatskoga knjižničarskog društva na prijedlog Ocjenjivačkog odbora.

Nagrada Eva Verona prvi put dodijeljena je 1998. godine. Do 2010. godine nagradu je dobilo trideset knjižničara.

